

art3

www.aku.sk

**Cena primátora
Matúšovi Ol'hovi**

> s. 3

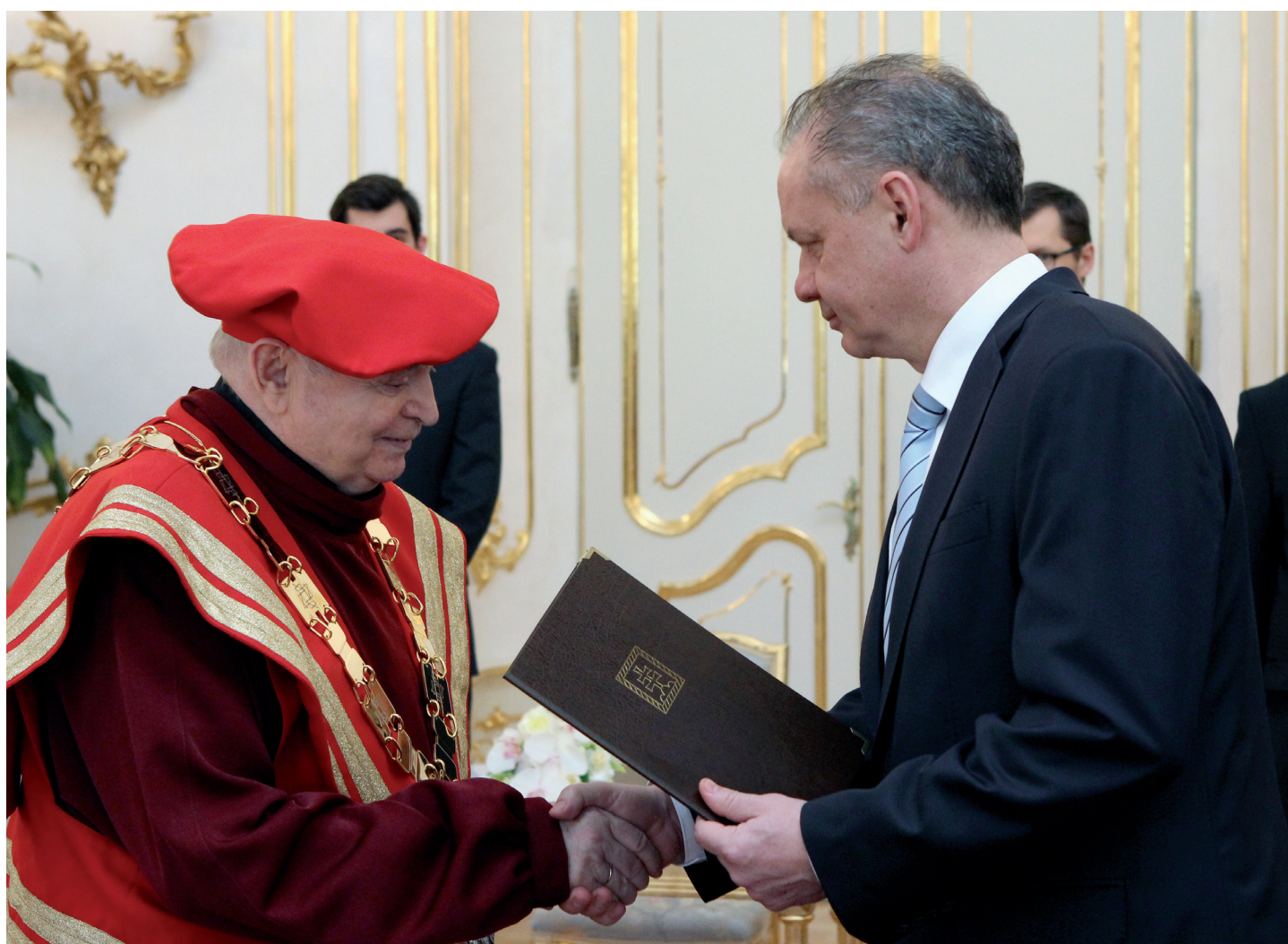
**Medzinárodný workshop
vysokých teplôt**

> s. 12

**Aby sa stále napĺňalo
symbolické „plus ultra“**

> s. 20

Prezident Andrej Kiska vymenoval rektora AU

pokrač. na s. 2 >>

Prezident Andrej Kiska vymenoval 11. februára 2016 rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici Vojtecha Didiho a rektora Technickej univerzity vo Zvolene Rudolfa Kropila.

Prezident v príhovore zablahoželal rektorom a pripomenul potrebu vrátiť úctu a rešpekt spoločnosti k vzdelaniu. „Je pravdou, že žiadna z našich vysokých škôl sa neumiestňuje vysoko v rebríčkoch. Je pravdou, že naši študenti odchádzajú študovať do okolitých krajín, a to percento sa zvyšuje. To vieme a práve preto musíme pracovať ešte viac, musíme si postaviť školstvo spoločne ako prioritu a ja verím, páni rektori, že aj s vašou pomocou aj s vašim príspevkom do verejnej debaty sa nám to podarí,“ povedal Andrej Kiska. Na prvom zábere nový rektor AU v Banskej Bystrici Vojtech Didi prijíma gratuláciu prezidenta SR Andreja Kisku, na druhom pozovanie pre fotoreportérov.

Zo životopisu prof. Didiho

Prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi (4.12.1940, Trenčín), slovenský hudobný skladateľ, po ukončení štúdia na konzervatóriu v Brne (kompozícia a dirigovanie) pokračoval v štúdiu hudby v rokoch 1980-1985 na JAMU v Brne, odbor kompozícia, kde získal akademický titul Mgr. art. (magister umenia). V roku 1987 prijal miesto riaditeľa Štátnej opery v B. Bystrici. V roku 1988 získal titul PaedDr. (doktor pedagogiky) v odbore učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov, teória vyučovania hudobnej výchovy. V roku 1997 získal umelecko-pedagogický titul doc. (docent) v špecializácii dirigovanie a kompozícia. V rokoch 1997-2000 pôsobil vo funkcii dekana FMU na Akadémii umení v B. Bystrici. Od roku 2000 bol vymenovaný do funkcie rektora AU a v roku 2003 výberovým konaním obsadil funkciu mimoriadneho profesora AU. Skomponoval 58 diel (opusov). Z jeho skladieb a dirigentskej činnosti bolo

natočených 9 CD a tri DVD. Jeho skladby boli uvedené významnými orchestrami a zbormi, dirigentský výkon a skladby poznajú a boli uvádzané v mnohých krajinách Európy. Od roku 1990 viedol miešaný spevácky zbor Canzona Neosolium, ktorý sa neskôr pretransformoval na študijné a koncertné vokálne teleso AU. Zbor počas svojej histórie okrem mnohých domácich vystúpení úspešne koncertoval aj vo viacerých európskych krajinách. Technika jeho kompozičnej práce vychádza z trendov hudby 20. a 21. storočia, ale vždy berie ohľad na zvukové možnosti interpretácie. Od roku 2008 pracoval ako dekan na FMU AU, v roku 2011 bol vymenovaný za dekana na ďalšie funkčné obdobie. V tom istom roku získal umelecko-pedagogický titul profesor v špecializácii kompozícia. Prof. Didi je nositeľom mnohých hudobných a spoločenských ocenení.

(in)
foto: (au)

Cena primátora Matúšovi Ol'hovi

Dlhoročný rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici, režisér a docent na jej fakulte dramatických umení doc. Mgr. art. Matúš Ol'ha, PhD. si 16. februára t. r. prevzal prestížne ocenenie, Cenu primátora mesta, a to za umeleckú činnosť a prínos v oblasti vysokého školstva.

Slávnostný večer sa odohral v Cikkerovej sieni historickej radnice na Námestí SNP. Ako uviedol primátor Ján Nosko, bohatstvom nášho mesta boli vždy ľudia, ktorí usilovne a najmä skromne pracujú a motivujú ostatných naokolo: „Často o nich ani nevieme, preto som rád, že oceňovanie osobností Banskej Bystrice je každý rok výnimočnou udalosťou a zároveň jedinečnou príležitosťou poďakovať im.“ Okrem Ceny primátora prevzali viaceré tunajšie osobnosti Čestné občianstvo mesta a Cenu mesta.

Ján Nosko odovzdáva ocenenie Matúšovi Ol'hovi

Dodajme, že v minulosti bolo poctení Cenou primátora mesta Banská Bystrica také osobnosti Akadémie umení ako prof. PhDr. Alexander Melicher, CSC. či doc. Jan Přeučil.

(in), foto: (au)

V auditóriu radnice nechýbala ani početná enkláva Akadémie umení na čele s novým rektorom, profesorom Vojtechom Didim

Príhovor doc. Mgr. art. Matúša Ol'hu, PhD. na udeľovanie mesta Banská Bystrica

(radnica, 16.2.2016)

Vážený pán primátor, členovia mestského zastupiteľstva, vzácní hostia! Pripadla mi milá povinnosť poďakovať sa za všetkých dnes tu ocenených. Nedá sa nebyť pri takej príležitosti aj trochu osobným. Vraví sa, že doma nikto nie je prorokom. A kde má človek domov? Narodil som sa v Prešove, vysokú školu, ktorá ma profesijne nasmerovala k divadlu, som vyštudoval v Bratislave a odvtedy sa potulujem po strednom Slovensku, najprv Zvolen, potom dlhých sedemnásť rokov Martin a posledných dvanásť Banská Bystrica. Že to bola dobrá voľba, o tom ma presvedčila skutočnosť, keď som tu pobýval prvým rokom a v kníhkupectve na Hornej ulici som vo výklade zbadal čerstvo vydanú mapu mesta, kde na titulnom obrázku namiesto bystrického Barbakanu dominovala fotografia centra Prešova s jeho nezameniteľnou gotickou katedrálou. Kým výtlačok stiahli z obehu, stihol som si zakúpiť dva kusy s vedomím, že do rodného Prešova sa už nevrátim a osudom sa mi stane Banská Bystrica. Bol som už v Prahe, pri Čiernom mori, na nákupoch v Maďarsku, aj na kultúrnej výmene v Leningrade, ale do Bystrice som sa po prvý raz dostal až v poslednom roku vysokej. Keď som v zimných mesiacoch, vtedy ešte zasnežených, míňal cestou do dielni Divadla J. G. Tajovského skupinu chlapcov hrajúcich hokej medzi činžiakmi, započul som po zle mierenej prihrávke, ako si hriechnik vyslúžil od spoluhráča nadávku: Ty krepáň...! Tak pekne nadávajú iba v Bystrici. Nedá mi nespomenúť aj niekoľko z množstva osobností kultúrneho života Slovákov, ktoré s mestom Banská Bystrica obcovali v minulosti, žili tu istý čas alebo aj celý svoj život. Začnem bystrozrakým spoločenským satirikom a učným literátom Jánom Chalupkom, ktorý naše mesto v ktorejsoj zo svojich komédií nazval nelichotivo Kocúrko-

vom. Pomenoval jav, ktorý sa nedobre podpisuje pod mnohé naše náhľady a rozmyšľanie, a to malomeštiactvo. Chvalabohu, našli sa aj mnohí, ktorí prekročili horizont malomestského nazerania na život a preslávili Bystricu. Keď by som zostal iba v oblasti kultúry, nedá mi nespomenúť geniálneho básnika Andreja Sládkoviča či Jána Bottu, ktorých kosti, čakajúc na slávne vzkriesenie, spočívajú v katastri nášho mesta. Z dramatikov, ktorí sa tu v minulosti motali a boli s Bystricou a jej okolím zviazaní veľmi úzko, rád by som spomenul mená J. G. Tajovský, Štefan Králik, Peter Karvaš, Osvald Zahradník, Ján Solovič, Petr Kováčik či stroju slávnej éry bystrického bábkového divadla Jozefa Mokoša. Nezabudnuteľnou postavou slovenských kultúrnych dejín je aj vynikajúci literárny kritik a mysliteľ Alexander Matuška, ale aj modernejší básnici Štefan Žáry či Mikuláš Kováč, literárny vedec Ján Števček. Nezabudnuteľní sú aj divadelníci, či už K. L. Zachar, ktorý tu vyrastal v chudobinci, či majster sveta v slovenčine, ako sme nazývali nášho pedagóga, národného umelca Viliama Záborského... Z maliarov spomeniem Skuteckého, ale aj Pruknera, Balka, Hološku či autora nádherného artefaktu, ktorý sme pri tejto príležitosti obdržali, akademického sochára, doc. Juraja Saparú, dekana FVU AU v Banskej Bystrici. Z hudobných skladateľov pripomeniem aspoň patróna tejto siene Jána Cikkera, aby sa žijúci, medzi inými aj nastupujúci rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici prof. Vojtech Didi, neurazili... Uvedomujúc si tieto kultúrne súvislosti, zmocňuje sa ma nevďak triaška pri pomyslení, že práve ja, sopliak ani nie šesťdesiatročný - hoci už dost pupkatý a plešatý - dostávam toto ocenenie za rok 2015. Vnímam to ako vyjadrenie podpory a uznania nielen mojej osobe, ale keďže o pár hodín odchá-

dzam z postu rektora Akadémie umení, chápem ho aj ako ocenenie zástoja našej školy, jedinej mimobratislavskej vysokej umeleckej školy, ktorá vychováva adeptov v oblasti dramatického, filmového, hudobného a výtvarného umenia, ktorí do nášho mesta prichádzajú za poznaním, zväbením neodolateľným volaním múz a vychovávaním pre saturovanie kultúrnych potrieb obyvateľov celého Slovenska. Bodaj by aj Bystrica v blízkej budúcnosti disponovala popri množstve folklórnych hudieb a súborov, popri vynikajúcich športovcoch aj väčšími životaschopnými kultúrnymi inštitúciami, štátnou činohrou a symfonickým orchestrom, ktoré nevyhnutne patria k znakom metropolitného mesta. Tieto inštitúcie by nám pomohli etablovať najtalentovanejších z nich pre saturovanie kultúrnych potrieb Banskej Bystrice a okolia, lebo nielen chlebom je človek živý...

Chcem teda poďakovať ešte raz za toto vzácne ocenenie nielen za svoju maličkosť, ale za všetkých nás, ktorých ste, pán primátor, poctili oceneniami v tento večer, čo sa nám nadobro vryje do pamäti a do srdca. Vo vysokom veku, kedy už zavesíme na klinec svoje remeslo a posadíme si na kolená vnúčika či pravnúčika, šušľajúc bezzubými čelustami, ale so slzami v očiach, budeme im rozprávať, ako nás pán primátor Nosko v ten večer poctil.

- To je ten ujo, po ktorom je pomenovaná bystrická autobusová stanica?

- Áno, ten.

Zároveň sa chcem poďakovať všetkým našim spolupracovníkom, rodinným príslušníkom, no najmä partnerom, manželom, či manželkám, aj tej mojej - tebe, Natália - za podporu a toleranciu, bez ktorej by sa naša každodenná práca nedala vykonávať... Ďakujeme vám, pán primátor Ján Nosko.

(red)

Februárové kolégium rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici v zasadačke AU prerokovalo výročné správy o činnosti fakúlt AU za rok 2015, financovanie zo ŠR – informáciu o výške dotácií pridelených AU BB na tento rok a zbilancovalo výsledky podnikateľských aktivít organizačných súčastí AU za rok 2015. Na záver zapózovali sprava prof. Hološka, Ing. Virágová, doc. Strenáčiková, doc. Sapara, dr. Vitko, prof. Didi, doc. Olha, doc. Sládeček a M. Holéczyová.

foto: Vlado Bahýl

Kvestori k aktuálnym témam

Zasadnutie Klubu kvestorov a ekonomických zástupcov verejných vysokých škôl (VVŠ) a štátnych vysokých škôl (ŠVŠ) SR sa uskutočnilo začiatkom februára t. r. Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Stretnutie organizačne zabezpečovala podpredsedníčka klubu Ing. Petra Virágová, kvestorka Akadémie umení. Predsedníčka Klubu kvestorov VVŠ a ŠVŠ SR Ing. Jana Gjašiková na zasadaní vo veľkej zasadačke privítala aj rektora AU doc. Mgr. art. Matúša Olhu, PhD., samotné rokovanie klubu – odborná časť sa odohrala v malej zasadačke. Na programe sa ocitli aktuálne problémy s financovaním VVŠ, ukončenie I. programovacieho obdobia v rámci ŠF a rôzne. V neformálnom programe na fakulte dramatických umení AU si účastníci pozreli divadelné predstavenie Lýsistrata.

Na zasadnutí reprezentovala AU kvestorka Ing. Petra Virágová (v strede)

(b)
foto: Vlado Bahýl

S poslucháčkou réžie 5. ročníka FDU Janou Ovšonkovou o inscenácii hry *Ľapákovci*

Dramatizáciu vníma priam čechovovsky...

Premiéra starej dobrej klasiky *Ľapákovci* od Boženy Slančíkovej – Timravy v podaní študentov 2. a 5. ročníka FDU AU, ktorá sa odohrala 2. marca v zaplnenej divadelnej sále na Hornej ulici, mala okrem iného položiť 'odpoveď' na otázku, ako si s jej naštudováním poradila nádejná režisérka Jana Ovšonková. To okrem pedagogického vedenia posúdili najmä diváci, nám sa zdôverila, prečo sa rozhodla práve pre Timravu:

- Je to dramatizácia Ondreja Šulaja, veľmi kvalitný text, o ktorý sa ako študentka réžie aj s poslucháčmi herectva môžem doslova oprieť. Ide síce o slovenskú klasiku, ale príde mi to veľmi nadčasové a stále aktuálne dielo. To bolo rozhodujúcim motívom.

Apropo, sú vám známe dedinské reálie? Pochádzate z dediny?

- Nuž, ja teda nie, ale moja mama áno. Takže, keď potrebujem narychlo niečo zistiť, tak sa pýtam doma.

Zrejme si vás však slovenská klasika získala už na nižších stupňoch škôl.

- To áno. Samozrejme, podľa toho, o aké diela ide, lebo každého osloví niečo iné. Aj počas štúdia na Akadémii umení sme mali dokonca jeden rok režirovanie povinnej klasiky, takže som sa k tomu po čase vrátila. No urobila som to nie úplne tradičným spôsobom, je to takpovediac šmrncnuté niečím moderným, avšak veľmi decentne, nenásilne. Mala som však uľahčenú pozíciu, lebo je to skutočne veľmi dobrý text a predovšetkým Šulajova dramatizácia. On posúva Timravu niekam až do niečoho čechovovského, čo mám osobne veľmi rada.

Janka Ovšonková v kruhu svojich zverencov – kolegov

Takže ste sa vari ani nemuseli opierať o rady pedagogického vedenia? Napokon, ste piatačka, teda starý mazák... Či?

- Pedagógovia mi skôr ponechali úplne voľnú ruku. Pravdaže, boli sa pozrieť na to, ako to vyzerá a padlo z ich strany aj zopár pripomienok. No nič mi nediktovali, násilne nemenili, v podstate všetko nechali na mňa a na moje videnie. A myslím si, že tak to má byť. Určite je to lepšie, ako keby mi to pedagóg mal odrežirovať za mojím chrbtom.

Pozrime sa bližšie na výkony vašich zverencov, teda vlastne kolegov – poslucháčov, podaktorých rovnako stojacich na prahu profesionálnej kariéry. Trúfate si niekoho osobitne vyzdvihnúť?

- Ani nie. Pretože som aj hercom zdôraznila, že ide o skvelý text, v ktorom každá postava dostala rovnakú porciu prezentácie. Isteže, niektoré o máličko menej, ale postavy sú neustále na javisku. Čiže herecky sa tam dá tvoriť, pracovať v kuse, preto som im na začiatku aj

zdôraznila, že táto hra nemá hlavné postavy. Je na každom, ako na svojej role pracuje, ako si tú postavu rozvinie, tak taký priestor v konečnom dôsledku na javisku aj má. Samozrejme, ako režisérka to musím ukočirovať, aby to nestratilo kontúry daného príbehu, no nazdávam sa, že všetci herci svedomito pracovali a preukázali svoju šikovnosť.

Za tohto stavu zrejme ani nebolo treba hru pridlho nacvičovať, je tak?.

- V školských podmienkach je to trochu komplikovanejšie. Začali sme síce ešte pred Vianocami, kedy sme absolvovali prvú čítačku, potom však prišli tri týždne voľna. Potom sme sa snažili využiť čas, ako sa dalo, lebo piataci sú veľmi rozlietaní. Takže neraz sme zaberali tri dni v kuse od rána do večera, potom zase päť dní ani tuk, a tak to pokračovalo. Čiže sme to skúšali síce zhruba tri mesiace, no čistého času je zhruba poldruha mesiaca.

Končíte štúdium réžie, chcete sa jej venovať zrejme aj v praxi. Keď preskočíte diplomovku a štátnice, už máte jasno, kde by to malo byť?

- Ešte nie. Áno, veľmi rada by som sa venovala réžii a divadlu vôbec, ale výrazné ponuky, ktoré by mi zabezpečili divadelnú budúcnosť, ešte nemám. Uvidíme. Žijem vo Vysokých Tatrách a dostala sa ku mne informácia, že sa má otvárať divadlo v Poprade, takže ktovie? Pokiaľ ide o tému diplomovej práce, tá úzko

súvisí s naštudovaním a rieši prácu režiséra s hercom na pôde školského divadla. Tým, že som na jeseň minulého roku dostala možnosť pracovať v Spišskom divadle v Spišskej Novej Vsi, môžem istým spôsobom porovnávať prácu profesionálneho, školského a tiež ochotníckeho divadla. Takže celkom vďačná téma. Rozdiel medzi profesionálnou a študentskou scénou sa mi nejaví priepastný, pre mňa ako režisérku – študentku to znamenalo na Spiši

najmä lepšie podmienky na skúšanie, keďže som si nemusela veci a skúšky manažovať, bolo to skrátka organizovanejšie. Inými slovami, práca režiséra v profesionálnom divadle mi príde taká pokojnejšia. Zatiaľ, lebo mám len jednu skúsenosť...

(ben)

foto: Vlado Bahýl

Vlčík alebo spájanie praxe s teóriou

Režisér Ľuboslav Majera pripravil na február t. r. so študentmi tretieho ročníka herectva FDU AU premiéru sociálnej drámy Vasilija Sigareva Vlčík. Jej autor je jedným z najznámejších súčasných ruských dramatikov, ktorý nakrútil podľa nej v minulom roku aj film, budúci na domácom i medzinárodnom fóre.

Hra ponúka hlboký ponor do rodinných vzťahov a sociálnych pomerov, pričom konflikt vzájomného porozumenia patrí k tým najbolestnejším vo vzťahu matky a dcéry. Inscenácia ponúka obrázky z jedného života plného hľadania.

Vakulová: „Je to o živote“

Majerovou asistentka bola štvrtáčka Alžbeta Vakulová, ktorá na FDU AU študuje réžiu a ešte má rok pred sebou. Ako sa jej spolupracovalo s režisérom

Majerom? „Veľmi dobre. To sú roky a roky skúseností. A keď to zažijete takto v praxi a počas študentského procesu, to je zasa veľmi dobrá skúsenosť pre mňa. Išlo o náš prvý spoločný projekt, ale videla som prácu profesora Majeru predtým v škole pri jeho každoročných projektoch a tiež zopár skúšobných procesov.“ V čom je špecifická práca v podstate s kolegami – študentmi? „Viete, my sa poznáme. A keď už človeka trochu poznáte, predsa len je to iný proces, ako býva bežne. Iná atmosféra, všetko je iné, ako keď idete do niečoho nového. Aj tie priestory, v ktorých skúšame, vlastne poznáme, sú naším domovom, nie sú to priestory nám cudzie.“ Pri Vlčíkovi sa s profesorom Majerom postarali spolu aj o dramaturgiu. Ako sadla téma sociálnej drámy nádejnej režisérke? „Je to prasto o živote, teda téma blízka každému srdcu, ak je človek ľudský. To pochopí každý.“ Betka si pochvaľuje, že ju vedie plejáda skvelých pedagógov,

Alžbeta Vakulová

ktorí sa o jej odborný rast dokážu postarať. Najbližšie ju čaká projekt s Mgr. art. Katarínou Burdovou, ktorý by mal byť odpremiérováný v apríli – máji.

(ben)

foto: Vlado Bahýl

Naši jubilanti

Marec 2016

65 rokov - Prof., Mgr. Jozef Podhoranský

Júl 2016

85 rokov - Mgr. art. Juraj Sarvaš

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesionálnom živote.

Režisér Ľuboslav Majera o inscenácii Vĺčik

Surová rozprávka, surovejší život

Hru Vasilija Sigareva Vĺčik, ktorá mala premiéru v Divadle AU 17. februára, naštudoval so svojimi zverencami pedagóg FDU AU prof. Mgr. Ľuboslav Majera (64), ktorý zanechal na výslednej podobe inscenácie opäť svoj výrazný, osobitý rukopis. Ostatne, sociálna dráma, to je oblasť, v ktorej sa cíti ako ryba vo vode:

- Nuž, áno, sociálna dráma. Myslím si, že v tomto období, v tomto čase ide absolútne o také echo, ktoré dostávame zo spoločnosti. A vzhľadom na to, že divadlo by malo byť nejakým spôsobom aj reflektujúcim miestom, kde sa všetky tieto veci – s ktorými sa každodenne stretávame – odrážajú, preto je Vĺčik možno to, čo zažívame, na scéne surová rozprávka, pričom oveľa surovejšie to vyzerať v reálnom živote.

Išlo o bakalárske predstavenie poslucháčov herectva. Ako sa chopili tejto príležitosti študenti tretieho ročníka herectva?

- Myslím si, že veľmi dobre, veľmi disciplinovane. S odovzdanosťou a pochopením toho, čo sa od nich žiadalo a že je to istým spôsobom aj povestná meistersstück skúška, teda majstrovský kúsok, ktorý by ako bakalári mali absolvovať. Aby mohli vidieť, kde sa nachádzajú, resp. kam sa stihli v rozvoji a nadobúdaní remeselných zručností dopracovať.

O vás je známe, že rád siahate po podobných témach...

- Zrejme je to aj moje osobné, vnútorné cítenie otázky sociálnej nespravodlivosti a hlavne ľudskej necitlivosti, hlúposti a zvlčivosti. Prosto, asi je to moja vnútorná potreba poukázať na to, že aspoň na chvíľu by sme nemali byť takí, akí sme. Mrazí ma čas, priestor a ľudia okolo, ktorí neprejavujú žiadnu empatiu voči druhému človeku a sú orientovaní

Momentka z predstavenia

jedine na seba a postupujú macchia-velisticky cez mŕtvolky tak, že je to až neúnosné.

Akoby prehovorili skúsenosti. Sigarev však patrí k mladej ruskej generácii autorov.

- Napriek tomu sa témy zhostil veľmi dobre. Áno, hra je sfilmovaná, dokonca by som povedal, že pri nej ide v podstate o filmový scenár. Je písaný ako divadelná hra, ale dáva režisérovi a scénografovi aj takýmto spôsobom priestor na to, aby si dovymýšľali alebo dotvorili niektoré veci. Lebo on sa akosi nepridržiava jednoty času a priestoru a pendluje po krátkych, mozaikových záberoch a scénach, ktoré vôbec nepatria do tohto média, ale jednoznačne do filmu.

Výsledný tvar je akiste aj dielom vašej asistentky, ktorou bola v tomto prípade štvrtáčka Alžbeta Vakulová.

- Betka ma v mojej neprítomnosti suplovala a zvykala si na pozíciu, ktorá ju v budúcnosti čaká ako režisérku. To

je o tom vedieť organizovať tak vlastný život ako aj život na scéne a svojou autoritou a svojim nie krikom, ale argumentáciou, prístupom a poznajúc materiál usmerňovať hercov k cieľu, ktorý sme si vytýčili.

Ste známy nielen pendlovaním medzi srbským Novým Sadom a Banskou Bystricou, ale aj ako tvorivá duša, takže na čo sa môžeme v blízkej budúcnosti tešiť?

- Pre zmenu idem robiť v maďarskom divadle v Novom Sade presne tých Kováčov od Miloša Nikoliča, ktorých som „spáchal“ prednedávnom v Brezne a Prešove. Je len zhoda okolností, že ma oslovili, aby som sa toho ujal. Takže je to viac-menej náhoda, ale asi to tak malo byť.

(ben)

foto: Vlado Bahýl

Mestskí poslanci o podpore OZ Kaštieľ Radvanských

Akadémia umení začiatkom tohto roka rozbehla aktivity v súvislosti s Občianskym združením (OZ) Kaštieľ Radvanských, ktoré vzniklo ešte koncom roka 2013. V tejto súvislosti 18. januára 2016 oslovila listom poslancov Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici. Uvádza sa v ňom:

Vizualizácia preskleného nádvorja kaštieľa

„Občianske združenie bolo založené za účelom propagácie a podpory obnovy a rekonštrukcie stredovekého architektonického dedičstva – Kaštieľa Radvanských v Banskej Bystrici. Číslo účtu združenia SK830200000003485557459, www.aku.sk. Akadémia umení v Banskej Bystrici získala priestory kaštieľa od mesta Banská Bystrica so zmluvnými záväzkami a podmienkami nájmu. Kaštieľ Radvanských spolu s parkom bude slúžiť mestu a občanom. Priestory budú využívané na divadelné a koncertné vystúpenia, spoločenské udalosti a tiež ako múzeum bábok významného rodáka Radvane Antona Anderleho. Propagácia a popularizácia združenia je nevyhnutná a veríme, že v spolupráci s vami dokážeme osloviť širokú verejnosť mesta Banská Bystrica. Oceníme vaše osobné aktivity pri osobných stretnutiach s občanmi v prospech združenia. K dispozícii bude web stránka s informáciami o histórii kaštieľa, činnosti a cieľoch. Propagácia aktivít bude realizovaná aj formou informačných tabúľ mesta a okolitých obcí. Zdôrazňovať dôležitosť a aktuálnosť našich aktivít je namieste, veď podstatu historického dedičstva pre ďalšie generácie nepodceňujeme a veríme, že spoločne dosiahneme cieľ v podobe vynoveného kultúrneho a spoločenského stánku nášho mesta. S pozdravom doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD., rektor.“

Prešľapovanie na mieste

Mestské zastupiteľstvo zasadalo 26. januára. Vystúpil na ňom rektor AU Matúš Olha s krátkym expozé o postupe obnovy tejto národnej kultúrnej pamiatky a OZ. Zdôraznil, že OZ môže prijímať 2 percentá z daní, pretože ide hlavne o získanie finančných prostriedkov (2 % z daní, sponzori, a pod.), ktoré budú použité na zastavenie nežiaduceho procesu znehodnotenia a celkovú rekonštrukciu objektu. Uviedol tiež, že škola v tejto otázke momentálne prešľapuje na mieste a výsledkom toho, že verejné obstarávanie zastalo na mŕtvom bode, je dvojmesačný sklz. Škola získala z vládnych zdrojov 1,2 milióna eur na obnovu kaštieľa, pričom v prvej fáze sa počíta s rekonštrukciou strechy. Poslankyňu Ľudmilu Priehodovú v tejto súvislosti zaujímalo, či AU môže žiadať o eurofondy na revitalizáciu parku okolo objektu a či ho mesto ponecháva ško-

le v nájme. V reakcii na to viceprimátor Jakub Gajdošík povedal, že absolvovali rokovanie s ministerstvom vnútra a že pozemky pri kaštieli sú v riešení a až potom príde na program dňa prenájom parku AU. Poslanec Martin Klus ponúkol škole pomoc zo strany Banskobystrického okrásťlovacieho spolku a ďalší poslanec Ján Šabo navrhol finančnú zbierku na účel stavby alebo revitalizácie parku. Pripomeňme, že dlhodobý prenájom kaštieľa Radvanských odklepli poslanci mesta Akadémii umení v roku 2013 za symbolické 1 euro ročne so záväzkom vlastných investícií do jeho obnovy. Vedenie školy vyvinulo okamžite intenzívnu snahu na získanie potrebných finančných zdrojov, pričom úzko spolupracuje práve s vedením mesta Banská Bystrica.

(ba)
in

Metamorfózy múdrostí k Roku slovenskej hudby

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Fakulta múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici a tunajší Kuzmányho kruh pripravili v ostatný februárový deň t. r. koncert z diel banskobystrických hudobných skladateľov Metamorfózy múdrostí pri príležitosti Roku slovenskej hudby a otvorenia XVII. ročníka Týždňa slovenských knižníc. Koncert sa uskutočnil v Spoločenskej sále ŠVK na Lazovnej ulici.

Išlo o akciu, pri ktorej FMU AU pokračovala v už zažitej tradícii spoločných podujatí s ŠVK a tiež o prvý koncert, venovaný Roku slovenskej hudby v Banskej Bystrici. Ako nám uviedla prodekanka pre vedu, umenie, umeleckú a koncertnú činnosť FMU doc. Mgr. art. Eva Cáhová, ArtD., je predpoklad, že fakulta bude k Roku slovenskej hudby usporadúvať koncerty minimálne raz štvrťročne, možno aj mesačne.

Výlučne diela našich majstrov

Na koncerte v ŠVK vystúpili pedagógovia, doktorandi a študenti FMU s programom, na ktorom participovali katedra vokálnej interpretácie, katedra klávesových nástrojov a katedra orchestrálnych nástrojov. Publikum si vypočulo sólový spev, klavír so sprievodom sláčikov i štvorročný klavír. Čo je však najdôležitejšie - a to bolo aj ústrednou ideovou myšlienkou celého podujatia - totiž, že koncert bol zložený z diel slovenských skladateľov, ktorí sú spojení s Banskou Bystricou. V programe sa takto ocitli diela Viliama Figušu - Bystrého, Jána Levoslava Bellu, Jána Móryho, Zdenka Mikulu, Tibora Andrašovana, ktorý napísal adresne Tance zo Slovenska, takže k Roku slovenskej hudby nemohlo byť nič výstižnejšie. „Ale čo bolo našou obrovskou radosťou, so záujmom a týmto pozvaním boli spojené aj diela skladateľov, ktorí aktuálne pôsobia na FMU AU. A nielen pôsobia, veď posledné dielo tohto kon-

Eva Cáhová s Imrichom Šimigom

certu napísal rektor AU, profesor Vojtech Didi. Zastúpená na ňom bola aj mladšia generácia, zazneli prelúdiá pre klavír Petra Špiláka, takže išlo takpovediac aj o viacgeneračné stretnutie slovenských skladateľov na pôde ŠVK,“ glosovala podujatie docentka Cáhová. Pripomenula tiež, že uvedená skladba Musica rurale pre klavír a sláčiky od Vojtecha Didiho je viacmenej symbolickou skladbou aj pre tento rok, pretože bola skomponovaná pri príležitosti Európskeho festivalu hudobných akadémií, ktorý sa uskutočnil vo Varšave a táto skladba sa stala časťou Suitu národov, na ktorej sa podieľali všetky členské štáty Európskej únie spolu s ďalšími prizvanými. Každý tam odprezentoval skladbu, ktorá istým spôsobom pripomínala ľudovú kultúru a práve Vojtech Didi vo svojej skladbe použil ľudové motívy, spracované veľmi čarovným spôsobom do podoby pre klavír a sláčikové nástroje. „Je to teda skladba, ktorá nielenže symbolizuje Rok slovenskej hudby, ale aj zaradenie Slo-

venska medzi iné slovanské národy a do EÚ,“ dodala Eva Cáhová, ktorá sa ako klaviristka v programe koncertu Metamorfózy múdrostí predstavila medzi účinkujúcimi spoločne so Stanislavom Bartkom, Martou Nemcovou, Máriou Sedlárovou, Jordánom Žufkom a sláčikovým kvintetom FMU AU.

Ovocie spolupráce AU a ŠVK

Mgr. Imrich Šimig z Literárneho a hudobného múzea ŠVK pripomenul, že tento letopočet vyhlásilo Ministerstvo kultúry SR za Rok slovenskej hudby ešte v januári, čím nadviazalo na roky 2006 a 1996, kedy bola verejnosti prezentovaná minulé i súčasná slovenská hudobná kultúra, čo prispelo nielen k estetickému rozvoju, ale aj duchovnému rastu spoločnosti. Hlavným motívom vyhlásenia Roku slovenskej hudby sa stali výročia významných osobností našej hudobnej kultúry, nielen skladateľov, interpretov, muzikológov, ale aj hudobných telies. „Banská Bystrica mala a má

bohatý hudobný život a kultúru. V tomto období si pripomíname 80. výročie úmrtia Jána Levoslava Bellu, zakladateľa slovenskej národnej hudby, 105. výročie narodenia Jána Cikkera, 105. výročie narodenia Andreja Očenáša, 75. výročie narodenia Igora Bázlika, 100. výročie narodenia Zdenka Mikulu a mnohé iné jubileá. Z oblasti populárnej hudby ide o Michala Kališku alebo džezového saxofonistu Štefana Čemana, oslavujúcich 75-ročnicu. Rok slovenskej hudby

je dôvodom aj pre umeleckú činnosť, pre dramaturgické plány, organizátorov festivalov a koncertov. Naša inštitúcia práve koncertom *Metamorfózy múdrosti* vstupuje do roku, v ktorom takisto chceme prezentovať viacero osobností slovenskej hudby, či už formou koncertov v spolupráci s Akadémiou umení, alebo formou besied s hudobnými skladateľmi,“ rozhovoril sa Mgr. Šimig. Vyzdvihol dlhodobú spoluprácu Literárneho a hudobného múzea a ŠVK vôbec,

konkrétne pri oživovaní nehmotného kultúrneho dedičstva, teda partitúr, rukopisov, ktoré má múzeum v depozitoch, ale tiež súčinnosť pri rôznych výročiach skladateľov či spoločenských a kultúrnych akciách. Ako to funguje v praxi, o tom sa mohli názorne presvedčiť návštevníci koncertu z konca februára.

(ben)
foto: Vlado Bahýl

Týždeň slovenských knižníc aj s našou účasťou

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici bola v ostatný februárový deň dejiskom otvorenia 17. ročníka celoslovenského podujatia „Týždeň slovenských knižníc 2016“, ktorý sa konal 1. – 6. marca pod spoločným mottom Knižnice pre všetkých.

Týždeň slovenských knižníc tradične nemení svoj základný cieľ, pozitívne zviditeľňovať knižnice ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí. Ambasadorm TSK 2016 bol Ján Gallovič, člen Činohry Slovenského národného divadla. Ďalšími spoluorganizátormi otvorenia Týždňa sloven-

sých knižníc boli Verejná knižnica M. Kováča v B. Bystrici a Univerzitná knižnica UMB v B. Bystrici. Slávnostné otvorenie sa uskutoční za účasti zástupcov MK SR, MŠVVaŠ SR, ZMOS, knižníckych profesijných združení, magistrátu mesta Banská Bystrica, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií.

Do akcie sa pochopiteľne zapojila, tak ako každoročne, aj Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici. V rámci 17. ročníka celoslovenského podujatia „Týždeň slovenských knižníc“ poskytla registráciu a prolongáciu čitateľských preukazov zadarmo.

(in)
foto: Vlado Bahýl

Zo slávnostného otvorenia akcie v útrobach Štátnej vedeckej knižnice.

Medzinárodný workshop vysokých teplôt

Nultý ročník medzinárodného workshopu vysokých teplôt zorganizovala ešte v závere minulého roka Katedra sochárstva a priestorovej tvorby Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Workshop bol zatiaľ oficiálne nultým, ale zato veľmi úspešným pokusom, otvorenou platformou pre znovuoživenie procesu odlievania do kovu (liatina, hliník) v umeleckej tvorbe s napojením na alternatívne tavenie kovov.

Dva ciele projektu

Projekt si kládol na pohľad veľmi jednoduchý cieľ, a to ukázať študentom VŠ fungovanie v rámci medzinárodnej umeleckej sochárskej kolónie, naučiť študenta opodstatnenosti už zabudnutých technológií umeleckého odlievania na Slovensku, poskytnúť možnosť vnímania sochy v kove ako v definitívnom materiáli pre umeleckú tvorbu, použiť kov ako médium pre vypovedanie reakcie na širší multikulturálny umelecký a spoločenský priestor. Druhým, avšak z technologického hľadiska primárnym cieľom, bolo priniesť na pôdu vysokej školy nové možnosti výroby foriem pre zlievárenstvo, ako aj nové možnosti výroby modelov pre odlievanie do kovu, a tiež úplne novú možnosť alternatívneho tavenia kovov.

Prvé bližšie oboznámenie sa s technológiou tavenia kovu (liatiny) v alternatívne vyrobenej peci sa autorom projektu podarilo na pôde Akadémie Sztuk Pieknych v Gdansku (Poľsko)

V roku 2014 som sa osobne na pozvanie zúčastnila desaťdňového medzinárodného workshopu odlievania na ASP Gdansk – fascinovaná dovtedy nepoznanou technológiou, ale pomerne jednoduchou výrobou zlievárenských foriem som videla nové možnosti pre výučbu na katedre sochárstva a priestorových foriem. Obnova umeleckého zlievárenstva v slo-

logo workshopu v 3D liatina tesne po odliatí

venskom vysokom školstve sa v súčasnej dobe javí ako absolútna nutnosť. Vzhľadom na fakt, že Akadémia umení v Banskej Bystrici je pomerne mladá univerzita – už pri jej zakladaní a nutnom plánovaní technických priestorov na fakulte výtvarných umení bola do veľkej miery práve technickým vybavením značne poddimenzovaná. Na katedre sochárstva a priestorovej tvorby doteraz neexistuje zázemie pre klasické umelecké odlievanie. Nie je možnosť výroby pieskových foriem, možnosť pre vytavovanie voskových modelov, sušenie foriem a pod. Katedra disponuje len jednou elektrickou pecou na tavenie kovov (bronz, hliník), ktorá je umiestnená v nevyhovujúcich priestorov pre jej praktické využívanie.

Technológia, s ktorou som sa zoznámila v Poľsku, však nič z tohto prakticky nepotrebovala alebo len vo veľmi obmedzenom stave. Je veľmi potrebné, aby sa študenti naučili základným technikám klasického sochárstva, kam umelecké odlievanie určite zaraďujeme. V konečnom dôsledku nám poľské

vysoké školy podali pomocnú ruku, odovzdali nám svoje skúsenosti a potrebné kontakty, aby zhruba za rok intenzívnych príprav v októbri 2015 bolo možné náš projekt odštartovať.

Proces výroby – veľká výzva pre študentov

Za najdôležitejší bod workshopu bola považovaná samotná výroba, realizácia pece na tavenie liatiny. Pec pozostáva doslova z nájdených surovín zo zberného dvora – podľa plánov, ktoré nám poskytol Rick Batten (Alabama Art Casting USA) a za jeho odborného dohľadu boli študenti schopní pec skonštruovať. Samozrejme, počas procesu sa riešilo neustále veľa technologických problémov, keďže samotné telo pece, skelet vo vnútri obsahuje ešte hlinenú výstelku – nájsť v rámci Slovenska vhodnú surovinu sa spočiatku zdalo ako nemožné – z anglického Green clay, z poľského Zielona glina – sme jednoducho všetci do jedného boli bezradní. Všetky počiatkové problémy sa samozrejme nakoniec podarilo vyriešiť. Na

Účastníci workshopu

V procese

akademickej pôde sme po dobu jedného týždňa privítali 16 zahraničných hostí v rámci workshopu a s ním spojenej konferencie ktorá sa konala 7.10.2015 pod názvom 3D modelovanie v sochárskej praxi. Spojením nových technológií s tradičnou technológiou umeleckého odlievania boli predstavené študentom nové možnosti pre vznik umeleckého diela v kove.

Workshop sa niesol v duchu veľkej spolupatričnosti. Pedagógovia a študenti z Poľska spolu s domácimi študentmi katedry sochárstva a priestorovej tvorby dokázali v naozaj vysokom pracovnom nasadení vyrobiť 52 voskových alebo

polystyrénových modelov a následne modely zaformovať. Samotná výroba foriem za pomoci dodaného materiálu od firmy Hüttenes - Albertus bola pre domácich študentov obrovskou výzvou, doposiaľ sa s ničím podobným nestretli. Nadobudnutá skúsenosť v samotnom tvorivom procese im ponúka nový pohľad na výber finálneho materiálu pre ich dielo. Zahraniční a domáci študenti za pochodu v rámci troch dní svojpomocne dokázali vyrobiť pec na tavenie liatiny a vytavovaciu pec na už hotové formy. Predposledný deň workshopu sa podarilo technicky vybudovať ešte malú alternatívnu pec na liatie hliníka rovnako z odpadového materiálu. Len

za pomoci dvoch propanbutánových fliaš, zvedených do jedného horáku, je možné behom hodiny roztaviť pomerne veľké množstvo hliníka. Pomocou malej pece študenti úplne svojpomocne len za odborného dohľadu pedagógov zvládli odlievanie hliníka a tým sa podarilo v predposledný deň projektu úspešne odliat všetkých 52 prác buď do liatiny alebo hliníka.

V súčasnosti prebiehajú prípravy na oficiálne prvý ročník medzinárodného workshopu vysokých teplôt. Za celým projektom je obrovská snaha celého tímu ľudí, a preto verím, že momentálne stojíme pred zrodom čohosi, čo bezosporu pomôže k naštartovaniu slovenského umeleckého zlievárenstva na Slovensku.

Zoznam oficiálnych účastníkov

Workshop, pedagógovia: dr Malgorzata Wiśniewska – ASP Gdansk PL, dr. hab. Jan Szczyпка – ASP Gdansk PL + konferencia, Mgr. Tomasz Bielecki – ASP Krakow PL + konferencia, 5. Michał Staszczak- ASP Wroclaw PL + konferencia, Rick Batten – Alabama Art Casting USA – technolog, Jessica Carnecka - ASP Gdansk PL – technolog
Študenti: Michał Adamowski - ASP Gdansk, Dymitr Buławka - ASP Gdansk, Paulina Stokowska - ASP Wroclaw, Kamil Wiktor - ASP Wroclaw, Daniel Bąk - ASP Wroclaw, Kordian Bogdański - ASP Krakow, Karolina Tłuczek - ASP Krakow.
Konferencia: Mga. Helena Lukášová, ArtD. – MU Brno CZ, Pablo Poliakov Martinez – Esteve Charekter – Artist 2K Czech Brno CZ, Mgr.art. Adam Kruták, ArtD. – Charekter Artist 2K Czech Brno CZ, Mgr. Sabína Psoťková UTB Zlín CZ, plus 3 pedagógovia a 10 študentov Katedry sochárstva a priestorovej tvorby FVU AU Banská Bystrica.

(is)
foto: a. a.

Zimný prieskum prác 2015/2016

Záverečné hodnotenie prác študentov FVU AU 2015/2016 sa odohralo v polovici januára t. r. Išlo o prehliadku prác študentov bakalárskeho a magisterského štúdia. Pedagógovia boli k dispozícii verejnosti (návštevníkom prieskumu) na zodpovedanie otázok, týkajúcich sa študijného programu a spôsobu vyučovania v ateliéri. Súčasťou bol Deň otvorených dverí pre verejnosť v priestoroch ateliérov.

foto: Patrik Ševčík, Róbert Makar

Forum per tasti klope na dvere

Blížiaci sa 9. ročník medzinárodného klavírneho festivalu Forum per tasti, ktorý je „diet'at'om“ FMU AU v Banskej Bystrici, sa bude niesť v duchu osláv Roka slovenskej hudby. Preto zaznie niekoľko koncertov s touto tematikou.

Pocta Cikkerovi

Jednak to bude prezentácia nových slovenských diel pre klavír a premiér našich autorov, nevynímajúc najmladšiu generáciu, azda aj diel doktorandov FMU AU. „*Takisto dúfam, že pán rektor Vojtech Didi napíše nejaké dielo, venované Roku slovenskej hudby,*“ odtajnila svoje pranie jedna z organizátoriek festivalu doc. Mgr. art. Eva Cáhová, ArtD. V tejto súvislosti nás zaujímalo, či táto klavírna virtuózka sama nekoketuje s myšlienkou komponovania: „*Nie, nie, myslím, že máme dostatok majstrov okolo seba. Tam, kde som, je to také*

patričné a určite je dostatok inšpirácie zo strany mojich kolegov – skladateľov.“ Pripomenula, že navyše máme výročie Jána Cikkera, pre organizátorov veľmi dôležité, pretože jeho klavírna tvorba je významná, prijateľná pre poslucháčov, pričom rokmi akoby sa viac odhaľovala. To je dôvod, aby mu bol v rámci Forum per tasti venovaný minimálne jeden koncert a možno aj ďalší projekt v druhom polroku 2016. Festival sa uskutoční v čase od 17. – 26. mája na pôde FMU AU.

(ben)

Labutia pieseň Mareka Rozkoša

Marek Rozkoš (vľavo) vo svojej ostatnej inscenácii na pôde AU

Rodák z Fulianky pri Prešove Marek Rozkoš (24) bol jedným z protagonistov marcovej hry Ťapákovci. Išlo o jeho takpovediac labutiu pieseň na divadelných doskách Akadémie umení, lebo zakrátko končí štúdium a nadobro zakotví v DJGT vo Zvolene, ktorého je kmeňovým členom už druhý rok. Takže, aká sú Ťapákovci skúsenosť, Marek?

„Veľmi dobrá. Musím povedať, že na začiatku tohto procesu, keď sa po tejto hre siahlo, tak to evokovalo myšlienku akože v pohode, slovenská klasika, tak to urobíme komediálne. Veľmi sa mi páčil náhľad našej režisérky Janky Ovsónkovej, ktorá podľa mňa siahla po nečakanom spôsobe inscenovania, ale na druhej strane veľmi presne zacielila na hlavnú myšlienku diela – nečinnosť, zaužívaný stereotyp a nechut, nemožnosť sa z neho

vymaniť. Napriek tomu, že tento proces bol dlhý, vnímam ho zo študijného hľadiska ako veľmi dobrý vzhľadom na to, že sme ešte študenti. A keďže s nami spolupracovali aj druháci, pre nich je to priam vynikajúca skúsenosť.“

Herec – osobnosť, nie celebrita

Ťapákovci boli pre hercov – piatakov z FDU posledným spoločným predstavením a posledné skúšobné obdobie. Marek Rozkoš ich počas štúdia na Akadémii umení absolvoval sedem či osem, to si presne nepamätá, veď spravidla sa začína od druhého ročníka a odvtedy už dolu Hronom pretieklo vody neúrekom. Dnes už veselo zarezáva, samozrejme, na diplomovke, aj keď netajú, že si na seba uplietol bič:

„Totiž, rozhodol som sa na základe toho, že pri bakalárskej práci som vychádzal viac z praxe. To sa síce stane aj teraz, ale skôr sa chcem zamerať na filozofický

kontext pri tvorbe dramatickej postavy. Jednoducho, že herec musí mať istú úroveň poznania a musí teda vedieť pospájať si logicky veci, využiť pri tvorbe svojej postavy kauzalitu toho, čo bolo predtým. Teda že texty, napísané v minulosti, sa teraz zväčša prenášajú do súčasnej doby. Na to, aby to vedel adekvátne urobiť, musí poznať minulosť, históriu, filozofiu i sociológiu. Myslím si, že herec by mal byť osobnosť, nie celebrita.“
Aj z tohto vyplýva, že Marek to má dobre usporiadané, vie, čo chce a ako to dosiahnuť. Napokon, napriek mládežnému veku sa už vrhol aj na pedagogickú činnosť, keďže učí na zvolenskom konzervatóriu. A to, kde zakotví, vlastne zakotvil, pozná už dávnejšie...

(ben)

foto: Vlado Bahýl

Na kus reči s novou dekanou FMU, docentkou Máriou Strenáčikovou

O víziách, záľubách i „jablkách“

Doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc. už nejaký čas „zarezáva“ v novej funkcii, pričom predchádzajúce pôsobenie prorektorky pre oblasť umenia, výskum v umení a edičnú činnosť Akadémie umení jej, ako sa hovorí, nepochybne napomohlo získať ostrohy. Navyše, problematiku fakulty má takpovediac v malíčku, veď v jej štruktúrach pôsobí od roku 1998. Svoju víziu o budúcnosti fakulty zhrnula do lakonického vyznania:

- Všetky moje priority smerujú k tomu, aby sa nadviazalo na dosiahnuté úspechy fakulty a aby sa v nich pokračovalo.

Či už ostatná komplexná akreditácia, alebo najnovšie hodnotenie ARRA vystavili fakulte lichotivé vysvedčenie. No pohľad zvnútra môže byť završenie iný. V akej kondícii sa podľa vašej mienky fakulta nachádza?

- Musím poklopať, je to v poriadku. Máme kvalitnú umeleckú činnosť, rozvíja sa publikačná činnosť, konferencie, workshopy, jednoducho celé spektrum. Fakulta je momentálne na veľmi dobrej úrovni.

Ujali ste sa jej vedenia, za tohto stavu máte teda uľahčenú pozíciu. Neobávajú sa však, že vám časom zo skrine vypadne skrytý kostlivec? Trebárs v súvislosti s „osobami a obsadením“?

- S tou uľahčenou úlohou sa dá súhlasiť. Aj pred akademickým senátom som uviedla, že púšťať sa do radikálnych zmien by fakulte neprosperovalo. Treba nadviazať na veci, ktoré sa uviedli do praxe, rozvíjať ich v rámci možností a trendu. Pokiaľ ide o druhú časť otázky, nemyslím si, že by ma mohli zaskočiť neprijemné prekvapenia. Personálna oblasť je v poriadku, máme garantov, profesorov, docentov. Na čo však treba položiť dôraz, je to, aby naši mladí získavali docentúru, habilitáciu a inauguráciu u nás. To nám napokon odporučila aj Akreditačná komisia. Zdôrazňujem odporučila, nenariadila.

Docentka Mária Strenáčiková preberá dekrét a gratuláciu od bývalého rektora, docenta Matúša Olhu

Takže to bude vašou prioritou? Vy sama na Katedre teoretických predmetov FMU AU vyučujete hlavne Teóriu hudby, celkovo však predmety tvoria široký záber. Žiada si programová škála vôbec ešte doplnky?

- Pokiaľ ide o tú prioritu, odpovedám áno. Pokiaľ sa bavíme o ďalšej téme, bolo by dobré robiť nejaké nové študijné programy, povedzme teóriu hudby či muzikálový spev. A niektoré ďalšie veci, ktoré som uviedla vo svojom projekte.

Za tie roky prešlo pod vašimi rukami študentov neúrekom. Prezradíte, ako ich vnímate v kontexte tohto vývoja?

- Študenti sú tvorivejší a tým, že majú otvorené možnosti cestovania, nie sú takí skostnatelí, ako kedysi. Sú síce menej disciplinovaní, ale inak super.

Pri takýchto príležitostiach sa zvykne odkryť aj to, čo inak býva zastreté rúskom tajomstva. Isteže nie je tajomstvom, že váš manžel Mgr. art. Peter Strenáčik, PhD. pôsobí už od roku 1997 na Akadémii umení ako vedúci katedry orchestrálnych nástrojov FMU, že učí hru na husliach tu

i na Konzervatóriu Jána Levoslava Bellu, kde je tiež vedúcim oddelenia sláčikových nástrojov. Vo vašej rodine však ani jablká nepadli ďaleko od stromu...

- Takže poporiadku: som rodáčkou z Trenčína, okrem našej školy mám odkrútených 33 rokov na katedre hudobnej kultúry UMB aj na konzervatóriu v Banskej Bystrici. Veľa čítam, odbornú literatúru i beletriu, zvlášť historické veci. To asi súvisí s tým, že učím teóriu hudby na konzervatóriu i dejiny hudby. A mám rada ručné práce, vyšívanie, štrikovanie, záhradu, jednoducho, na čo je čas. Okrem toho sa teším zo štyroch detí a troch vnukov. Syn Peter je úspešný muzikálový herec, pôsobí v Prahe, najstaršia dcéra vyštudovala matematiku a hudobnú výchovu a dlhé roky učila hudbu v Amerike. Ďalšia dcéra absolvovala fyziku a hudobnú výchovu, je čelistka, hrá v ZUŠ a rôznych orchestroch, nuž a najmladší syn teraz maturuje. Ten je orientovaný skôr na počítače. A už viete všetko...

(ben)

foto: Vlado Bahýl

Stanoviská k výzve Iniciatívy vysokoškolských učiteľov

Časť vysokoškolských učiteľov vo februári t. r. prerušila prácu a vstúpila do ostrého štrajku. Vysokoškolskí pedagógovia tak prebrali štafetu po Iniciatíve slovenských učiteľov (ISU), ktorá štrajk prerušila, no zostala v štrajkovej pohotovosti. Ako uviedla Iniciatíva vysokoškolských učiteľov (IVU), ktorá akciu organizovala, do štrajku vstúpili na protest voči spôsobu, akým sa s ich kolegami zaobchádza a na znak nesúhlasu s nedôstojným spoločenským postavením, ktoré táto krajina prisudzuje učiteľom, ale predovšetkým na podporu požiadaviek ISU.

Zasadnutie akademickej obce FVU AU

Vedenie Akadémie umení v Banskej Bystrici ostrý štrajk Iniciatívy vysokoškolských učiteľov priamo nepodporuje. Zároveň plne rešpektuje akademické slobody a akademické práva členov našej univerzity.

Stanovisko Slovenskej rektorskej konferencie k výzve Iniciatívy vysokoškolských učiteľov, schválené väčšinou členov SRK 12. 2. 2016 v Bratislave, v súlade so štatútom SRK.:

– Predstavitelia SRK dlhodobo presadzujú zvyšovanie kvality vysokého školstva, zlepšenie finančného ohodnotenia vysokoškolských učiteľov a ich spoločenského postavenia. Niekoľko mesiacov intenzívne rokovali s predstaviteľmi vlády SR a predsedom Národnej rady SR o aktuálnych problémoch rozvoja a financovania vysokého školstva. Výsledkom rokovaní je dofinancovanie rozpočtu verejných vysokých škôl na rok 2016, schválenie priorít rekonštrukcie ubytovacích zariadení verejných vysokých škôl a akceptácia požiadaviek vysokých škôl na riešenie korekcií čerpania eurofondov zo začiatku decembra minulého roka. Väčšina predstaviteľov vysokých škôl, ktorých zamestnanci sú členmi štrajkového výboru Iniciatívy

vysokoškolských učiteľov, konštatuje, že aktivity členov štrajkového výboru IVU sú ich osobnou iniciatívou. Podotýkame, že na všetkých slovenských vysokých školách sú plne rešpektované akademické slobody a akademické práva členov akademickej obce. Považujeme za potrebné uviesť, že zástupcovia SRK na spoločnom stretnutí zástupcov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a predstaviteľov orgánov reprezentácie vysokých škôl v Deklarácii Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy v SR, presadzovali priority rozvoja a skvalitňovania vysokého školstva. Stretnutie sa uskutočnilo v rámci procesu prípravy východísk pre programové vyhlásenie budúcej vlády SR s cieľom identifikácie priorít v oblasti vysokého školstva. Rektori slovenských vysokých škôl považujú na začiatku letného semestra za dôležité, aby boli vytvorené všetky podmienky pre výučbu podľa schváleného harmonogramu akademickeho roka.

Stanovisko Akademickeho senátu FVU AU v Banskej Bystrici:

– Akademický senát FVU AU a vedenie FVU AU podporuje súčasné aktivity smerujúce k celoplošnému skvalitneniu podmienok a úrovne vzdelávania a vedy v Slovenskej republike. Žiadame, aby všetky politické strany kandidujúce vo voľbách do NR SR, verejne prijali záväzok uskutočniť systémovú reformu školstva v súčinnosti s dlhodobou stratégiou investíciou do školstva, v záujme úspešného spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja Slovenskej republiky. Sme pripravení k dialógu o závažných otázkach rozvoja a financovania školstva. V súvislosti s výzvou Iniciatívy vysokoškolských učiteľov na pripojenie sa k ostrému štrajku vysokoškolských zamestnancov od 15. 2. 2016 rešpektujeme právo pracovníkov fakulty aktívnej participácie na štrajku. V Banskej Bystrici 17. 2. 2016.

Zasadnutie akademickej obce FVU AU

Dňa 24. 2. 2016 sa konalo stretnutie akademickej obce FVU AU v Banskej Bystrici. Prítomní študenti a pedagógo-

MÚR – dobrovoľná skupinová performance študentov a pedagógov Akadémie umení v Banskej Bystrici

3x MOC

via diskutovali o súčasnej situácii okolo štrajku učiteľov a o participácii VŠ na štrajku. Na stretnutí sa dohodla symbolická podpora štrajku dvomi formami: 1. individuálnou účasťou pedagógov na ostrom štrajku, 2. umeleckými akciami participatívneho charakteru (Nemá hodina, SmeMÚR, 3x MOC a Pocta zbytočným knihám).

NEMÁ HODINA

Akcija vznikla ako podpora prebiehajúceho štrajku učiteľov. Nemá hodina je spontánna a dobrovoľná performance študentov a pedagógov Akadémie umení v Banskej Bystrici, ktorá sa začala 25. februára 2016 a pokračovala nepretržite každý deň v čase od 9.00 do 17.00 s podtextom „Mlčím, aby ma bolo viac počuť.“ Účastníci sa jednotlivovo alebo v skupinách mlčky zdržiavali

v Galérii FX symbolicky v dĺžke jednej vyučovacej hodiny, t. j. 45 minút. Performance bola po celú dobu fotograficky dokumentovaná a vyvrcholila 4. marca 2016 vernisážou s otvorenou diskusiou. Symbolom všetkých účastníkov performance je Biela sova. Akcija bola zároveň otvorená verejnosti a miesto, na ktorom sa dobrovoľník rozhodol performovať, bolo ľubovoľné. Odznaky Bielej sovy bolo možné si zakúpiť v priestoroch FVU AU na vrátnici, na Kollárovej 28.

SmeMÚR

SmeMÚR je dobrovoľná skupinová performance študentov a pedagógov Akadémie umení v Banskej Bystrici, ktorá začala dňom 1. marca 2016 a pokračovala každý deň s podtextom „Štrajku zdar!“. Účastníci sa v čase od 12:00 zhromažďovali v Galérii FX a spoločne

sa dohodnú na konkrétnom mieste, kde symbolicky utvoria „múr“. Počas performance môžu byť vytvorené čiastočné bariéry v priestoroch školy (interiér/exteriér), ktoré môžu v danom čase obmedzovať pohyb osôb aj dopravných prostriedkov. Akcija bola fotograficky dokumentovaná a vyvrcholila 4. marca 2016 vernisážou s otvorenou diskusiou.

3x MOC

Aktivita, prezentujúca aroganciu moci prostredníctvom troch vybraných filmových diel, bola súčasťou podpory prebiehajúceho štrajku učiteľov.

POCTA ZBYTOČNÝM KNÍHAM

Umelecká akcija spočívajúca v zbieraní kníh – symbolu vzdelania, prebiehala počas celého mesiaca marec v priestoroch Galérie Fx, Ul. Jána Kollára 22. Účastníci akcie priniesli knihy podľa vlastného uváženia a položili ich na vyznačené miesto. Knihy boli označené pečiatkou akcie a po skončení bolo možné si z inštalácie vybrať svoju alebo akúkoľvek inú knihu. Knihy, ktoré zostali po akcii, študenti FVU využijú pri ďalšej umeleckej činnosti. Akcija sa začala dňom 25. 2. 2016 a skončila sa 30. 3. 2016.

(in)

foto: fvu.aku.sk, Miriam Trnková

Podstatné tézy projektu doc. Mgr. art. Márie Strenáčikovej, CSc, prezentované Akademickému senátu AU

Aby sa stále naplňalo symbolické „plus ultra“

Nová dekanka FMU AU v Banskej Bystrici doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc. pred svojim zvolením do funkcie priblížila programové ciele fakulty na obdobie najbližších štyroch rokov, ktoré by mali nadviazať na doterajší pozitívny rozvoj fakulty, členom Akademického senátu i akademickej obce AU. Vo svojich tézach bola konkrétna a vecná, pravda, viacerých závažných oblastí sa – ako pripomenula – dotkla len okrajovo alebo vôbec, pretože sú precízne rozpracované v Dlhodobom zámere FMU AU, ktorý považuje v plnej miere za záväzný. Docentka Strenáčiková vo svojom príhovore poukázala na náročnosť funkcie dekana, veď práve dekan nesie zodpovednosť za vývoj fakulty a má záväzok voči celej akademickej obci. Uverejňujeme podstatnú časť projektu:

– Dovoľte, aby som najskôr niekoľkými slovami charakterizovala súčasný aktuálny stav fakulty, ktorý je východiskovou základňou jej ďalšieho napredovania a výrazne determinuje jej smerovanie v najbližšom období. FMU splnila náročné kritériá komplexnej akreditácie činností, má akreditované študijné programy v Bc., Mgr. aj doktorskom štúdiu, je spôsobilá uskutočňovať habilitačné a inauguračné konania. ARRA (Akademická rankingová a ratingová agentúra) na základe striktného a multikritériového posudzovania fakúlt umeleckých škôl umiestňuje FMU na popredné miesta. Fakulta sa úspešne etablovala v slovenskom prostredí a získava zahraničné ocenenia a uznanie. V radoch jej pedagógov sú významné domáce a zahraničné osobnosti, má talentovaných a ambiciózných študentov a efektívne pracujúci administratívny aparát (hoci pracovníkov možno spočítať na prstoch jednej ruky). To je len torzo z toho, čo fakulta dosiahla pod doterajším vedením a čo je pre nasledujúce vedenie výhodnou štartovú čiarou.

Tvorivá atmosféra ako generálny faktor

Som presvedčená, že akékoľvek radikálne zmeny by fakulte viac ublížili ako prospeli, ale v ďalšom období nemôže ustrnúť – musí operatívne reagovať na permanentne sa vynárajúce nové trendy a požiadavky tak v horizonte krátkodobých cieľov ako i dlhodobějších vízií. Aby sa stále naplňalo symbolické „plus ultra“ – ísť ďalej, ísť nad rámec, ešte ďalej (sú to slová, ktoré pred viac ako poltisícročím vyriekol veľký habsburský panovník Karol V., keď sa zdalo, že všetko alebo veľmi veľa dosiahol). „Plus ultra“, ísť ďalej, stále dopredu by sa malo stať krédom našej fakulty, a to vo všetkých oblastiach: vo vzdelávaní, v umeleckých a vedeckých aktivitách a výskume, vo vzťahoch s verejnosťou a v medzinárodnej spolupráci, v rozvoju nových plánov a ľudských zdrojoch.

Doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc.

Uvedomujem si, že všetky tieto oblasti sú vzájomne prepojené, že žiadnu nemožno vyselektovať, izolovať a len vo svojej symbióze zabezpečia prosperitu fakulty. Pokúsím sa postupne konkretizovať to „plus ultra“ v partiálnych oblastiach, chcem však najskôr zdôrazniť, že nad všetkými oblasťami sa ako zastrešujúca sila a generálny faktor musí vinúť priaznivá tvorivá atmosféra na fakulte. Je to obraz celkovej atmosféry a našich vzájomných vzťahov. Len ak si budeme dôverovať, ak budeme citlivo riešiť problémy a v prípadných nedorozumeniach sa nenecháme ovládnuť emóciami, ale použijeme vecné argumenty, ak budeme „ťahať za jeden koniec povrazu“, vytvoríme klímu, ktorá dodá krídla umeleckému rozletu a sebarealizácii každému z nás. A s tým úzko súvisí nevyhnutnosť tímovej práce. Musí byť založená na komunikácii,

korektnosti, kolegiálne a spätnej väzbe na všetkých úrovniach akademickej komunity: medzi pedagógmi, katedrami, nepedagogickými pracovníkmi a samozrejme študentmi. Tímová práca a trpezlivé formovanie tvorivej klímy sú základné faktory vysokej kvality a úspešnosti fakulty a ja ich radím medzi jednoznačné priority v mojich cieľoch.

V ďalších prioritách sa opieram o precízne pripravený Dlhodobý zámer fakulty ako o záväzný dokument schválený senátom a одобrený umeleckou radou. Priblížim, ak dovoľíte, len doplnenia, inovácie, príp. modifikácie cieľov - najskôr v oblasti vzdelávania.

Priority v oblasti vzdelávania

Sme škola, sme umelecká fakulta, takže umelecké vzdelávanie je našou povinnosťou a základnou úlohou. Ku klasickému vzdelávaniu k hudbe a hudbou sa na našej fakulte radí vzdelávanie pre hudobné umenie a hudobnú kultúru. Zohľadňuje špecifickú prípravu na profesionálnu dráhu a popri samotnej tvorbe vychádza z nových súčasných trendov vo vývoji hudobného umenia a podporuje umelecké a umenovedné bádanie v oblasti hudby. V týchto intenciách navrhujem rozšíriť možnosti štúdiá o teóriu hudby a muzikálny spev. Nie ako o samostatné študijné programy, ale ako moduly v jestvujúcich programoch. Študijný program kompozícia – teória hudby by logicky uzavrel jeden kompaktný celok a modul muzikálny spev by sa včlenil do interpretačného umenia. Verím, že nezanebateľným efektom by bol aj zvýšený počet záujemcov o štúdium. Vieme, že demografická krivka je neúprosná, že záujem populácie sa orientuje na atraktívne mimoumelecké odbory, ale myslím, že ponúknutú šancu by využili absolventi hudobno-dramatického odboru konzervatórií (v súčasnosti na Slovensku nemajú možnosť pokračovať vo vysokoškolskom štúdiu) a tí absolventi hudobných špecializácií, ktorí inklinujú viac k umenovednej ako interpretačnej sfére.

Ďalší projekt, ktorý úzko súvisí so vzdelávaním, ale zároveň s propagáciou fakulty a jej zviditeľňovaním v rade možných záujemcov o štúdium je Detská univerzita. V prostredí umeleckých škôl by to bola novinka, možno až rarita, ale naša fakulta má potenciál na experimentovanie a dôkladne pripravená koncepcia a dobrá propagácia by boli zárukou úspechu. Dovoľím si v tejto

súvislosti (a na zdôvodnenie návrhu) spomenúť medzinárodnú webovú konferenciu *Horizonty umenia*. Keď som pred štyrmi rokmi rozoslala informáciu o tomto projekte, ktorý bol absolútnou novinkou v umeleckom prostredí, stretol sa s pochybnosťami, váhaním, až iróniou partnerských škôl. Pred necelým mesiacom sme uzavreli tretí ročník konferencie. Zapojilo sa viac ako 40 autorov z piatich krajín a medzi nimi aj docenti a doktorandi z umeleckých škôl, fakúlt a katedier.

Ďalšou, predpokladám, že atraktívnou ponukou FMU by sa mohli stať kurzy celoživotného vzdelávania. A to v rámci inovačného, aktualizáčného, rozširujúceho, resp. špecializačného vzdelávania, v ktorých právomoci je udeľovanie kreditov. Frekventanti týchto kurzov by mohli získať napr. základy kompozície, dirigovania zboru, praktické skúsenosti v hre na klavíri, orchestrálnych nástrojoch či speve. Rozšírili by svoju kvalifikáciu a zároveň by kurzy mohli slúžiť záujemcom o štúdium na našej fakulte ako príprava k talentovým skúškam. Poslednou poznámkou k oblasti vzdelávania je nevyhnutnosť flexibilne inovovať obsahovú náplň predmetov v jadre študijných programov a pružne rozširovať a inovovať ponuku voliteľných predmetov – podľa aktuálnych potrieb, požiadaviek a trendov.

Umelecká, výskumná a ďalšia tvorivá činnosť

Závažnou kapitolou v aktivitách fakulty je umelecká, výskumná a ďalšia tvorivá činnosť. Je to oblasť, ktorá poukazuje na úroveň školy, ktorá je hodnotená Akreditačnou komisiou a ktorá je pre nás existenčná, lebo cez dotácie ministerstva prináša financie. Nechcem hovoriť o potrebe zvyšovať počet výstupov v kvalitatívne najvyšších kategóriách – pedagógovia aj doktorandi si to plne uvedomujú, o čom svedčí každoročný kvantitatívny aj kvalitatívny nárast výstupov. V umeleckej činnosti chcem skôr zamerať pozornosť na registráciu výstupov a nevyhnutnú spoluprácu s CVTI, napr. pri dôslednom dopĺňaní katalógov renomovaných podujatí a inštitúcií. Tým by sme sa vyhli takým absurdným situáciám, ako problém zaevidovať vystúpenie so Slovenskou filharmóniou v Bayreuthe ako renomované.

V publikačnej aktivite by sme sa mali orientovať na tvorbu študijných materiálov, skript, zborníkov a monografií. Cenným edičným príspevkom by sa

určite stali záverečné doktorandské práce, ktorých témy a koncepcie však treba vopred určovať s perspektívou vydania tlačou. Považujem za nevyhnutné v čo najväčšej miere podporovať umeleckú a publikačnú činnosť a v súlade s Dlhodobým zámerom každoročne oceňovať jej špičkové výsledky.

Mimoriadnu pozornosť a podporu si zasluhujú periodicky sa opakujúce aktivity: Festival klavírneho umenia Fórum per tasti a jeho súčasť interpretačná klavírna súťaž, interpretačné kurzy BassFest, Stretnutia nad zborovou partitúrou, spevácke a cimbalové kurzy, vedecké sympóziium Reflexie a ďalšie. Všetky majú za sebou akt sebaurčenia, získali internacionálny kredit, zapísali sa do medzinárodného povedomia, sú zdrojom skúseností, inšpirácií a umeleckej, umenovednej a názorovej konfrontácie. Fakultu etablojú ako jednu z najvýznamnejších umelecko - vzdelávacích inštitúcií na Slovensku so zahraničným presahom. V nasledujúcom období by sa mohli stať inšpiračnou a motivačnou silou na zakladanie a organizovanie ďalších periodicky sa opakujúcich umeleckých a vedeckých projektov, ktoré by vstúpili do povedomia odborných kruhov, ale i verejnosti. Sú to workshopy, koncerty, semináre a pod. s aktívnou účasťou osobností z pedagogických radov fakulty, ale i prizvaných umelcov a vedcov.

Myslím, že dozrel čas aj na vznik fakultného časopisu – periodika v elektronickej podobe, zverejňovaného na našej webstránke. Ideálne by bolo venovať v ňom stály priestor spravodajstvu z iných umeleckých fakúlt (samozrejme po dohovore a v reciprocite), čo by nebolo len formálne gesto, ale výraz partnerstva a dokumentu gradujúceho vplyvu fakulty.

Komplikovanejšia situácia je v získavaní grantov. Špecifické umelecké zameranie fakulty jej neumožňuje zapojiť sa do viacerých výziev celoštátnych grantových agentúr. Vzhľadom na to, že finančné prostriedky, získané z grantov, sú dôležitou podporou všetkých tvorivých projektov a že účasť hlavne v medzinárodných grantoch zvyšuje kredibilitu fakulty, je potrebné hľadať spôsoby na riešenie situácie. Jednou z možných ciest je vytvoriť fakultnú správu projektov (projektové manažérstvo), ktorá by zabezpečovala vyhľadávanie adekvátnych výziev, ich aktuálne zverejňovanie na webstránke a poskytovala by fundovanú pomoc pri tvorbe a administrácii projektov.

Niekoľkokrát som spomenula našu webstránku. Žijeme v dobe obrovského rozmachu informačných a komunikačných technológií. Chceme byť stále viac „in“ - ako hovoria naši študenti - a kráčať s dobou, preto chápeme webstránku ako vizitku diania na fakulte a zároveň najefektívnejší informačný kanál. Prostredníctvom kvalitnej technickej a grafickej úpravy stránky, obsažnosti a aktuálnosti informácií sa prezentujeme v externom prostredí a robíme si reklamu. Bolo by veľmi účelné obohatiť stránku o akúsi databázu digitálne spracovaných umeleckých výstupov študentov a pedagógov, o záznamy z významných podujatí fakulty, stručné výňatky z publikovaných prác a pod. Profesionálny prístup k úprave stránky by určite nebol grátis, ale stránka je prejavom technickej kultúry fakulty a tu si dovoľm parafrázovať slová básnika „na kultúru sa nedopláca, dopláca sa na nekultúrnosť.“

Desatoro relevantných úloh

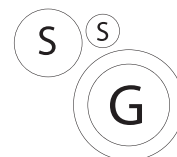
V úvode som hovorila o symbióze všetkých činností fakulty. Zreteľná je aj v nasledujúcich úlohách, ktoré by mala fakulta v ďalšom období prioritne naplňať. Úlohy sú síce sformulované do jednoduchých oznamovacích viet, ale za ich obsahom stojí namáhavá, obetavá, vysoko fundovaná a dlhodobá práca všetkých členov akademickej obce:

- * Udržať doterajšie zaradenie fakulty v rámci komplexnej akreditácie činností aj so získanými právami na habilitačné a inauguračné konanie.
- * Zabezpečiť umelecko-pedagogický rast mladých a mladších kolegov (získavanie titulov docent a profesor).
- * Neustále zlepšovať podmienky pre tvorivú prácu v radoch pedagogických, nepedagogických zamestnancov a študentov.
- * Zvýšiť počet prijatých študentov – domácich i zahraničných.
- * Zvyšovať mobilitu študentov a pedagógov prostredníctvom programov Erasmus+, SAIA a ďalších.

- * Podporovať fakultný komorný orchester, komorné združenia, spevácky zbor, big-band a všetky renomované a mienkotvorné umelecké a vedecké aktivity.
  - * Aktívne sa zapájať do národných a medzinárodných umeleckých a vedeckých projektov.
  - * Rozšíriť medzinárodnú spoluprácu a kooperovať so zahraničnými inštitúciami a školami.
  - * Rozširovať materiálne a technické vybavenie fakulty.
  - * Aktívne propagovať fakultu v prostredí zahraničnom, slovenskom, regionálnom i miestnom.
- Ak sa nám toto desatoro podarí spoločným úsilím naplňať, fakulte múzických umení môžeme zabezpečiť pozíciu významnej vzdelávacej, umeleckej a vedeckej ustanovizne na Slovensku a status integrálnej súčasti európskeho kultúrneho priestoru.

(red)
foto (vb)

Výstavy a aktivity Stredoslovenskej galérie

Stredoslovenská
galéria

Praetorium, Nám. Š. Moysesova 25:

Katarína Tekel'ová Blažová – Žena v láske. Matka. Mystička (17. 3. – 29. 5. 2016)

Vila D. Skuteckého, Horná 55:

Stála expozícia Dominika Skuteckého,
celoročne.

Otváracie hodiny: UT-NE: 10.00-15.00 hod.

Voľný vstup do SSG každú poslednú nedeľu v mesiaci počas roku 2015.

Celoročne - Vila D. Skuteckého, Horná 55: Zábavný skicár - pre najmenších návštevníkov - Detský tlačný sprievodca expozíciou - Galerijné kufríky. Ponuka pre školy: SSG realizuje tvorivé dielne, animácie a lektoráty pre materské, základné a stredné školy, školské kluby, základné umelecké školy a centrá voľného času.

Bližšie informácie na www.ssgbb.sk. SSG, Dolná 8, 975 90 B. Bystrica, tel.: +421 48/470 16 15, ssgbb@ssgbb.sk, www.ssgbb.sk, fcb. Voľný vstup do SSG každú poslednú nedeľu v mesiaci počas roku 2016.

Ferman Divadla Akadémie umení v Banskej Bystrici

Apríl 2016

Pondelok, 4. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

B. S. Timrava: ĽAPÁKOVCI

Dramatizácia: Ondrej Šulaj

Réžia: Jana Ovšonková, Dramaturgia: Miroslav Lukačovič
Scéna: Martina Golianová, Kostýmy: Alžbeta Vakulová
Účinkujú: Štefan Palfi, Natália Vaňová, Dávid Szöke, Zuzana Štelbaská, Matej Kováčik, Veronika Čépeová, Peter Hovanec, Martina Mesiariková, Mária Görögová, Tomáš Krištof, Júlia Čekaňáková, Marek Rozkoš

Utorok, 5. 4. 2016 o 18:30

Malé štúdio 232

J. G. Tajovský: TMA

Réžia: Svetlana Gaško, Dramaturgia: Miroslav Lukačovič
Účinkujú: Študenti 3. ročníka herectva
Ped. vedenie: K. Burdová, E. Spišák, S. Kočanová

Streda, 6. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

Absolventské predstavenie

V. Sigarev: VLČIK

Réžia: Ľuboslav Majera, Asistentka réžie: Alžbeta Vakulová
Účinkujú: Študenti tretieho ročníka herectva
Predstavenie je vhodné pre osoby staršie ako 15. rokov

Štvrtok, 7. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

Antoine de Saint - Exupéry: MALÝ PRINC

Réžia: Jana Ovšonková, Scénografia: Dušan Krnáč
Účinkujú: Tomáš Krištof, Martin Juríček, Natália Vaňová, Adriana Pešinová, Matúš Buch

Pondelok, 11. 4. 2016 o 17:00

D44 / štúdio 232

Premiéra

R. Komžíková: NEBOJSA

Účinkuje: Katarína Čudejková, Réžia: Richard Sanitra
Ped. vedenie: Richard Sanitra
Na predstavenie je potrebná rezervácia

Utorok, 12. 4. 2016 o 17:00

Divadelná sála FDU AU

Premiéra

LEN TAK...

Autor: J. Sopko, Režijnodramaturgická spolupráca: Petra Kovalčíková, Účinkuje: Samuel Borsík,
Ped. vedenie: T. Mischura
Na predstavenie je potrebná rezervácia

Streda, 13. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

Absolventské predstavenie

J. Vedral: STARÍ REŽISÉRI

Réžia: Matúš Olha, Preklad: Andrej Maťašík
Asistent réžie: Janka Fedešová
Účinkujú: Študenti štvrtého ročníka herectva

Pondelok, 18. 4. 2016 o 17:00

Štúdio 232

Premiéra monodrámy

Účinkuje: Alžbeta Cingelová
Na predstavenie je potrebná rezervácia

Streda, 20. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

Premiéra

D. Vácn: SILUET V B MOL

Réžia: Katarína Burdová, Dramaturgia: Petra Kovalčíková
Asistentka réžie: Alžbeta Vakulová
Účinkujú: Nikola Berčíková, Adam Herich, Natália Vaňová, Peter Hovanec

Pondelok, 25. 4. 2016 o 17:00

Štúdio 232

Premiéra monodrámy

R. Komžíková: ČO AK?!

Účinkuje: Matúš Buch
Režijná spolupráca: Petra Kovalčíková
Ped. vedenie: Tomáš Mischura
Na predstavenie je potrebná rezervácia

Streda, 27. 4. 2016 o 18:30

Divadelná sála FDU AU

Premiéra

B. Nušič: PODOZRIVÁ OSOBA

Réžia: Svetlana Gaško
Účinkujú: Študenti 2-5. ročníka herectva

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ.

Kompletný program nájdete na: www.aku.sk, sekcia: univerzita-divadlo. Vstup voľný.
Fakulta dramatických umení AU/ Klub HaD, Horná 95 (bývalé RK CENTRUM), Banská Bystrica.
„Divadlo“ D44 (budova ŠVK v BB), Lazovná 9, Banská Bystrica.

Rezervácie: divadlo@aku.sk, 0908 669 932, možnosť organizovaných predstavení pre skupiny a školy, informácie na tel.: 0908 669 932.

Zaznamenali sme

Noví prorektori

Na ostatnom zasadaní Akademického senátu Akadémie umení v Banskej Bystrici zvolili za nových prorektorov: doc. Mgr. art. Matúša Olhu, PhD. – prorektor pre rozvoj a investičnú činnosť AU, doc. Mgr. art. Dušana Jarjabka – prorektor pre vonkajšie vzťahy, doc. MgA. Janu Škvarkovú, ArtD. – prorektorka pre oblasť umenia, výskumu v umení, zahraničné vzťahy a edičnú činnosť AU a doc. Igora Bencu, akad. mal. – prorektor pre vzdelávaciu činnosť AU

Trojkráľový koncert

V polovici januára t. r. usporiadali FMU AU, Stredoslovenské osvetové stredisko a Saleziáni don Bosca v Banskej Bystrici Trojkráľový koncert Orchestra Camerata Novisoliensis s dirigentom Pavlom Tužinským v kostole Panny Márie Pomocnice v Sásovej.

Koncert na radnici s Academy Big Band Orchestra

Tradičný Novoročný koncert sa uskutočnil v januári t. r. v Cikkerovej sieni radnice v Banskej Bystrici. Návšte-

níci sa dočkali kvalitného hudobného zážitku v džezovom rytme v podaní Academy Big Band Orchestra s jeho hosťami. Toto zoskupenie sa sformovalo pred šiestimi rokmi na Akadémii umení v Banskej Bystrici a počas svojej existencie spolupracovalo s mnohými osobnosťami našej hudobnej scény. Tentoraz medzi nimi nechýbal o. i. významný slovenský basstrombonista, skladateľ a aranžér Michal Motýľ, ďalej jedna z najvýraznejších súčasných osobností slovenského džezového klavíra Klaudius Kováč a skvelý kontrabasista Róbert Ragan. Obaja pôsobia na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici a hrajú v rôznych džezových formáciách doma i v zahraničí.

Sarvaš na radnici

Pedagóg Katedry herectva FDU AU v Banskej Bystrici Juraj Sarvaš sa so svojím umeleckým vystúpením predstavil na podujatí Univerzita Mestu / Mesto Univerzite, ktoré sa odohralo 23. februára v Cikkerovej sieni tunajšej radnice na Námestí SNP. Jeho organizátormi boli UMB a Mesto Banská Bystrica.

Cikkerova sieň v permanencii

Koncert Orchestra Camerata a pedagógov FMU AU bude 3. apríla t. r. o 19.00 hod. v Cikkerovej sieni Radnice v Banskej Bystrici. Organizátormi podujatia, ktoré sa koná po tretíkrát, sú FMU AU a Mesto Banská Bystrica.

Divadlo D44

Ženy národné, nádoby strieborné – divadelná hra na motívy textu Jany Juráňovej 24. február o 12.00 h a 17.00 h. V marci to bola premiéra monodrámy Antona Korenčího La voix de la Rue (Hlas ulice), v ktorej účinkovala Barbora Bušovská pod pedagogickým vedením Barbory Špánikovej v réžii Alžbety Vakulovej.

Banskobystrická hudobná jar

Banskobystrická hudobná jar si od marca do mája t. r. píše už svoju 56. kapitolu. V cykle koncertov vážnej hudby v Cikkerovej sieni Radnice v Banskej Bystrici sa 25. marca predstavilo Duo Adam Marec a Fabrizio Ferraro (gitary).

(in)

Deviateho marca sa v priestoroch divadelného štúdia FDU konalo organizované predstavenie pre zamestnancov Stredoslovenského ústavu srdcovo cievnych chorôb v Banskej Bystrici ako poďakovanie všetkým ženám pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. Tie, ktoré sa dali zvečniť, vidíme na zábere z podujatia.

foto: (mh)

ART3 – Vydáva Akadémia umení, Ulica J. Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica. Adresa redakcie: Rektorát AU, miestnosť č. 120, tel. 048/414 51 20, fax: 048/414 51 09, mobil: 0908 999 598, e-mail: ben01@centrum.sk, internet: <http://www.aku.sk>. Vychádza raz štvrtročne, nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Ján Beňuška, redakčná rada: doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD., prof. PaedDr., MgA. et Mgr. Vojtech Didi, doc. PhDr. Ján Sládeček, PhD., doc. Juraj Sapara, akad. soch., Mgr. Ján Beňuška. Grafický design a DTP spracovanie: Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD. Tlač: Tlačiareň Brummer & Brummer s.r.o., Banská Bystrica, EV 5325/16, ISSN 2453-7349